

VAIDE ESITAJA	HALDUSORGAN, KELLE HALDUSAKTI VÕI TOIMINGU PEALE VAIE ESITATI	VAIDE NÕUE	VAIDEOTSUSE TEGEMISE KUUPÄEV	VAIDEOTSUSE RESOLUTSIOON	VAIDEOTSUSE PÕHJENDUSED
Eraisikud	Rakvere Linnavalitsus	Sünnikande tühistamine lapsele eesnime andmise osas ning ettekirjutuse tegemine asja uueks otsustamiseks	18.12.2018	Jätta vaie rahuldamata	Vanemate poolt lapse sünni registreerimisel soovitud eesnimi sisaldab võõrtähti. Seega on tegemist võõrkeelse nimega. Nimeseaduse § 17 lõike 1.1 kohaselt peab võõrkeelne eesnimi leidma mõnes muus riigis kasutust eesnimena. Rakvere Linnavalitsus ega isikunimekomisjon ei leidnud usaldusväärset tõestust, et vanemate soovitud eesnimi oleks mõnes riigis eesnimena kasutusel. Seega ei vastanud soovitud eesnimi nimeseaduse nõuetele. Vanemate soovitud nime andmisest keeldumisel oleks Rakvere Linnavalitsus pidanud koostama kirjaliku keelduva haldusakti ja andma vanematele võimaluse esitada selle kohta oma arvamus või vastuväited. Kuigi Rakvere Linnavalitsus ei koostanud keelduvat otsust, võimaldati vanematel tutvuda isikunimekomisjoni arvamusega, milles sisaldasid kõik sisulised põhjendused, miks soovitud eesnimi on vastuolus nimeseadusega, lisaks andis isikunimekomisjon arvamuse lapsevanemate selgituste ning tõendite kohta, mis nad haldusmenetluse raames esitasid. Isikunimekomisjoni aramus edastati vanematele kirjalikult. Seega on vanematele tagatud piisavad võimalused menetluse kestel oma seisukohtade, põhjenduste ja vastuväidete esitamiseks. Seega leiab Siseministerium, et haldusakt (kanne) ei kuulu kehtetuks tunnistamisele seetõttu, et haldusorgan ei ole koostanud keelduvat otsust. HMS § 58 sätestab, et haldusakti kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda üksnes põhjusel, et haldusakti andmisel rikuti menetlusnõudeid või et haldusakt ei vasta vorminõuetele, kui eelnimetatud rikkumised ei võinud mõjutada asja otsustamist.
Eraisik	Lääne-Saare Vallavalitsus	Nõue tühistada Lääne-Saare Vallavalitsuse otsus lapsele perekonnanime andmise kohta; nõue teha uus otsus, millega anda lapsele teine perekonnanimi	19.09.2017	Vaie rahuldada ja saata asi uueks otsustamiseks Lääne-Saare Vallavalitsusele	Haldusakti põhjenduses tuleb esitada olulised põhjused, millest haldusakti andnud organ oma otsuse tegemisel lähtus. Kuigi haldusotsuses on välja toodud mõlema vanema seisukohad, leiab Siseministerium, et haldusotsuses on kaalutlused ühekülgsed ning sellest ei nähtu põhjendusi, miks omistati ühe vanema seisukohtadele suurem kaal kui teise vanema omadele.
Eraisik	Lääne-Saare Vallavalitsus	Nõue tühistada Lääne-Saare Vallavalitsuse otsus lapsele perekonnanime andmise kohta; nõue teha uus otsus, millega anda lapsele teine perekonnanimi	31.01.2018	Jätta vaie rahuldamata	Siseministerium leiab, et vallavalitsuse otsus lapse perekonnanime kohta, on õiguspärane ning selles on piisaval määral välja toodud mõlema vanema seisukohad küsimuses, millist perekonnanime laps sünni registreerimise järgselt kandma peaks. Samuti on haldusotsuses piisavalt välja toodud haldusorgani kaalutlused ning põhjendused, miks tuleb käesoleval juhul anda lapsele just see perekonnanimi, mille kohalik omavalistus otsustas anda.
Eraisik	Tallinna Perekonnaseisuamet	Vaie Tallinna Perekonnaseisuameti otsusele, keelduda rahvastikuregistrisse teise vanema kohta kande tegemisest; nõue teha rahvastikuregistrisse teise vanema kohta kanne	06.07.2016	Jätta vaie rahuldamata	Siseministerium leiab, et Tallinna Perekonnaseisuamet on teise vanema andmete kandmisest keelduva otsuse tegemisel rikkunud menetlus- ja vorminõudeid (haldusmenetluse seaduse §-st 40 tulenevat ärakuulamisnõuet; §-st 56 tulenevat põhjendamise nõuet; §-st 57 tulenevat vaidlustamisviite lisamise nõuet; samuti § 55 lg-st 1 tulenevat resolutiivosa sõnastamise nõuet). Siiski ei anna tehtud menetlus- ja vormivead haldusmenetluse seaduse §-le 58 tuginedes alust keelduva otsuse kehtetuks tunnistamiseks.
Eraisik	Viljandi Maavalitsus	Tühistada Viljandi Maavalitsuse haldusotsus, millega jäeti rahuldamata isiku taotlus perekonnaseisuandmete parandamiseks	16.08.2017	Jätta vaie rahuldamata	Isiku perekonnaseisuandmeid saab muuta vaid juhul, kui muudatuse aluseks on piisavalt tõendeid. Vaide esitaja ei ole esitanud tõendeid, mis annaks aluse muudatuse tegemiseks. Viljandi Maavalitsuse otsus andmete muutmise keeldumise kohta on põhjalikult motiveeritud.
Eraisik	Harju Maavalitsus	Harju Maavalitsuse tegevusetuse lõpetamise nõue ning nõue teha Harju Maavalitsusele ettekirjutus asja uueks otsustamiseks (rahvastikuregistrisse lapsevanema kande tegemise nõue)	07.12.2016	Vaie rahuldada; Harju Maavalitsusel teha nõutud kanne	Kuigi soovitud kande tegemisega seotud asjaolud ei ole kõik ammendavalt kehtivate seadustega reguleeritud, on õigusakte koostoimes tõlgendades siiski võimalik kanne teha.
Eraisik	Siseministerium	Tühistada otsus, millega keelduti vaide esitajale uue perekonnanime andmisest	21.12.2018	Jätta vaie rahuldamata	Füüsilisele isikule nime andmise põhimõtted on sätestatud nimeseaduses. Isiku soovil uue isikunime andmise põhimõtted on sätestatud NS-i 3. peatüki 2. jaos. Uue perekonnanime taotlemise alused on loetletud nimeseaduse §-is 17.1. Nimeseaduse § 17.1 lõike 2 punkti 5 alusel uut perekonnanime taotledes, peab isik esitama selleks mõjuvad põhjused. Kuna vaides toodud täiendavaid põhjendusi ei saa lugeda mõjuvateks, tuleb vaie jätta rahuldamata.

Eraisik	Siseministerium	Tunnistada kehtetuks otsus, millega keelduti vaide esitajale uue isikunime andmisest	07.02.2019	Vaie rahuldada, teha ettekirjutus uue haldusakti andmiseks, millega rahuldatakse vaide esitaja taotlus uue isikunime saamiseks	Kuna vaide esitaja tõi vades välja uue asjaolu, mis on asja lahendamisel olulise tähtsusega, vaie rahuldatakse.
Äriühing	Kristiine Linnaosa Valitsus	Tühistada Kristiine Linnaosa Valitsuse otsus, millega jäeti rahuldatama vaide esitaja nõue M.N elukoha andmete muutmiseks; teha Kristiine Linnaosa Valitsusele ettekirjutus M.N lukoha andmete muutmiseks	15.06.2018	Jätta vaie rahuldamata	Eluruumi omanik võib nõuda isiku elukoha andmete muutmist juhul, kui üheaegselt on täidetud kõik rahvastikuregistri seaduse § 46 lõikes 1 sätestatud eeldused. Kuna antud juhul ei olnud kõik seadusest tulenevad eeldused täidetud, tuleb vaie jätta rahuldamata.
Eraisik	Rae Vallavalitsus	Vaie Rae Vallavalitsuse otsuse peale, millega muudeti vaide esitaja alaealiste laste elukohakanded rahvastikuregistris.	29.03.2018	Jätta vaie rahuldamata	Alaealise lapse elukoha andmed muudeti teise vanema taotluse alusel, seejuures oli taotluse esitanud vanema lapse viibimiskoha määramise osas ainuhoolduõigus. Viibimiskoha määramine hõlmab ka elukoha registreerimist. Seega oli lapse elukohaandmete muutmine õiguspärane.
Juriidiline isik	Kõpu Vallavalitsus	Tühistada E.P rahvastikuregistri elukoha kanne, sest see on tehtud ilma omaniku (s.o vaide esitaja) nõusolekuta	23.03.2018	Jätta vaie rahuldamata	Elukoha registreerimisel eksis vallavalitsus küll omaniku nõusoleku vorminõuete vastu, kuid omaniku nõusolek elukoha registreerimises oli olemas. Seega oli elukoha andmete kandmine rahvastikuregistrisse õiguspärane.
Eraisik	Siseministerium	Parandada rahvastikuregistrisse kantud lapse isikunimi viivitamatult vastavalt sünnidokumendile.	22.02.2016	Jätta vaie rahuldamata	Alaealise lapse rahvastikuregistrisse kantud isikunime muutmiseks puudub alus, sest nimi on kohaldatud õiguspäraselt lapse kodakondsusjärgse riigi iiskut tõendava dokumendi alusel.
Eraisik	Võru Maavalitsus	Teha Võru Maavalitsusele ettekirjutus vaide esitaja perekonnanime parandamiseks	25.02.2013	Jätta vaide rahuldamata	Kuna ei ole leidnud tõendamist, et rahvastikuregistrisse oleks kantud vigane perekonnanimi, puudub alus perekonnanime parandamiseks. Ka perekonnanime muutmiseks puudub õiguslik alus, sest vaide esitaja ei ole tõendanud, et soovitud perekonnanimi leiaks kasutust suguvõsa nimena.
Eraisik	Kristiine Linnaosa Valitsus	Taastada eelmine rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress	27.09.2019	Vaie rahuldada, taastada vaide esitaja endine elukoha aadress	Vaide esitaja ei olnud elukohateatele allkirja andes soovinud muuta oma elukoha andmeid, vaid anda omaniku nõusolek kolmanda isiku elukoha andmete muutmisele. Elukohaandmete muutmisel on tekkinud kahetsusväärne tehniline viga, mille tekkepõhjused ei ole vaide lahendamise hetkeks teada. Vaie tuleb rahuldada.
Eraisik	Siseministerium	Tunnistada kehtetuks otsus, millega keelduti vaide esitajale uue perekonnanime andmisest ja kohustada Siseministeriumi uue perekonnanime andmise avalduse uueks läbivaatamiseks	16.02.2020	Jätta vaie rahuldamata	Inimesele tema soovil uue perekonnanime andmise nõuded on sätestatud nimeseaduse 3. peatüki 2. jaos. Uue perekonnanime taotlemise alused on toodud nimeseaduse §-s 17.1. Vaide esitaja poolt taotletud uus perekonnanimi ei vasta nimeseaduse nõuetele, sest ei ole perekonnanimeks sobiv eesti keelekasutusele mittevastava kirjapildi tõttu (nimeseaduse § 17.1 lg 3 p 1). Kigi vaide esitaja väidab, et taotletav nimi on seotud tema suguvõsaga ning usu kuuluvusega, ei ole ühtki tõendit, mis neid väiteid kinnitaks.
Eraisik	Siseministerium	Tunnistada kehtetuks otsus, millega keelduti vaide esitaja alaealisele lapsele uue perekonnanime andmisest	15.04.2020	Jätta vaie rahuldamata	Füüsilisele isikule nime andmise põhimõtted on sätestatud nimeseaduses, lapsele nime andmist reguleerib nimeseaduse § 8, isiku soovil uue isikunime andmise põhimõtted on sätestatud 3. peatüki 2. jaos, uue perekonnanime taotlemise alused on loetletud §-is 17 ¹ . Nimeseaduse sätte ja mõtte kohaselt kannab laps vanemate ühist või erinevat nime kandvate vanemate korral ühe vanema perekonnanime. Vades toodud väited ei anna alust anda alaealisele lapsele vanematest erinevat perekonnanime. Vaide esitaja toodud võimalikud negatiivsed tagajärjed (nimi on raskesti hääldatav, võimalik diskrimineerimine välisriigis) on kõrvaldatavad selliselt, et vanem(ad) muudavad oma perekonnanime koos lapse perekonnanimega.
Eraisik	Tallinna Perekonnaseisuamet	Teha Tallinna Perekonnaseisuametile ettekirjutus haldustoimingu sooritamiseks, s.o taotleja teabenõude täitmiseks	08.06.2020	jätta vaie rahuldamata	Vaide esitaja taotles õigustatud huvile tuginedes kolmanda isiku elukohaandmete väljastamist rahvastikuregistrist. Elukohaandmete väljastamine võib riivata inimese eraelu või kodu puutumatuset põhiõigust. Seega tuleb nende andmete väljastamist eriti hoolikalt kaaluda. Elukoha andmete väljastamine on põhjendatud juhul, kui puuduvad muud võimalused andmete taotleja õiguste kaitseks. Teisisõnu, keeldumine on lubatav, kui juurdepääs elukoha andmetele võib kaasa tuua andmesubjekti õiguste riive, mis on kaalukam kui taotleja vajadused andmete saamiseks. Tallinna PSA otsusest nähtub, et nende hinnangul ei too elukoha andmete väljastamata jätmine antud juhul kaasa olukorda, kus andmete taotleja õigused jääksid kaitseta. Siseministerium nõustub Tallinna PSA seisukohaga

Eraisik	Siseministerium	Tunnistada kehtetuks otsus, millega keelduti vaide esitaja eestkostetavale alaealisele uue perekonnanime andmisest	14.07.2020	Jätta vaie rahuldamata	Eestkostja ülesannete hulka kuulub eestkostetava alaealise identiteedi säilitamine, lapsel on õigus oma sünnil saadud isikunimele. Eestkoste on ajutine (lõpeb hiljemalt lapse täisealiseks saamisega) ning sellest ei teki eestkostja ja eestkostetava vahel siduvaid perekonnaõiguslikke suhteid. eestkostetavale uue identiteedi andmine on võimalik lapsendamise kaudu. Vaidemenetluses ei selgunud asjaolusid, mis oleks tinginud vaide rahuldamise ja alaealisele eestkostja perekonnanime andmise
Eraisik	Siseministerium	Vaie esitati Märjamaa Vallavalitsuse otsusele, millega keelduti lapse sünni registreerimisest, sest puudus nõuetekohane tervishoiuteenuse osutaja tõend. Vaidega soovitakse kohustada Märjamaa Vallavalitsust lapse sünni registreerimiseks esitatud tervishoiutõendi alusel.	22.09.2020	Jätta vaie rahuldamata	Assisteeritud kodusünnituse korral saab meditsiinilise sünnitõendi anda vaid ämmaemand, kellel on iseseisva ämmaemandusabi osutamiseks tegevusluba (sotsiaalministri 2. juuli 2014. a määruse nr 44 „Iseseisvalt osutada lubatud ämmaemandusabi teenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning kodusünnituse osutamise tingimused ja kord“ § 4 lõige 2 punkt 7). Assisteerimata kodusünnituse korral peab sünnitanud naise ja vastsündinud lapse viivitamatult pärast sünnitust läbi vaatama sünnitusabi osutav haigla. Perearstil ei ole kodusünnituse korral meditsiinilise sünnitõendi andmise pädevust. Kuna sünni registreerimisega luuakse rahvastikuregistris õiguslikult siduv suhe lapse ja tema vanemate vahel, samuti määratakse kindlaks muud olulised andmed (lapse sünniaeg, hooldusõigused jne), on määrava tähtsusega, et sünni registreerimine toimuks nõuetekohaste alusdokumentide alusel.
Äriühing	Pärnu Linnavalitsus	Vaie esitati Pärnu Linnavalitsuse otsusele, millega keelduti äriühingule andmete väljastamisest. Vaidega nõutakse asja lahendamist	01.10.2020	Jätta vaie rahuldamata	RRS § 44 punkti 3 kohaselt on füüsilisel ja juriidilisel isikul rahvastikuregistris andmete juurdepääsu õigus õigustatud huvi korral. Õigustatud huviga on RRS § 46 lõike 3 kohaselt tegemist eelkõige juhtudel, kui andmete väljastamist taotletakse: 1) taotleja või muu isiku elu, tervise ning õiguste ja vabaduste kaitseks; 2) taotlejaga sõlmitud lepingu täitmiseks või lepingu täitmise tagamiseks; 3) teaduslikul eesmärgil, lähtudes isikuandmete kaitse seaduses sätestatud tingimustest. Siseministerium leiab, et vaide esitajal puudub taotletavate andmete saamiseks õigustatud huvi.
Eraisik	Tallinn Mustamäe LOV	Tühistada alaealise kohta rahvastikuregistrisse tehtud elukohakanne	07.05.2021	Jätta vaie rahuldamata	Alaealise rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmete muutmisel lähtutakse üldjuhul PKS § 120 lõikes 1 sätestatud ühisest esindusõigusest ning vastavalt RRS § 75 lõike 3 punktile 2 on vajalik mõlema vanema nõusolek. Juhul kui asutus, kes saab elukohateate lapse elukoha andmete muutmiseks leiab, et ühist hooldusõigust omavate vanemate ühise tahteavalduse puudumine põhjustab lapse huvidega vastuolus oleva viivituse, võib teha kaalutusotsuse alusel erandi lähtudes perekonnaseaduse § 120 lõikest 3. Siseministerium nõustub Tallinna Mustamäe Linnaosa Valitsuse lastekaitsespetsialisti hinnanguga, et lapse huvides on tegeliku elukoha andmete kandmine rahvastikuregistrisse, mille tulemusena on talle tagatud elukohajärgsete avalike teenuste osutamine.
Eraisik	Siseministerium	tunnistada kehtetuks otsus, millega keelduti uue isikunime andmisest	12.03.2021	jätta vaie rahuldamata	Inimesele tema soovil uue perekonnanime andmise nõuded on sätestatud nimeseaduse 3. peatüki 2. jaos. Uue perekonnanime taotlemise alused on toodud nimeseaduse §-s 17.1. Vaide esitaja taotletud uus perekonnanime ei vasta nimeseaduse nõuetele, sest ei ole perekonnanimeks sobiv eesti keelekasutusele mittevastava kirjapildi tõttu (nimeseaduse § 17.1 lg 3 p 1), ka ei ole avaldus mõjuvalt põhjendatud. Vaides esitatud väited ja asjaolud ei andnud alust teistsugusteks järeldusteks ega põhjust vaide rahuldamiseks
Eraisik	Siseministerium	tunnistada kehtetuks otsus, millega keelduti uue perekonnanime andmisest	31.05.2021	vaie rahuldada	Isiku soovil saab talle anda vanemate, vanavanemat või vanavanavanemate perekonnanime (nimeseaduse § 17.1 lg 1 p 1) juhul, kui nime kandmine on usaldusväärset tõendatud. Vaidemenetluses analüüsiti täiendavalt suguvõsas kasutusel olnud nimesid ning leiti asjakohased tõendid

